

[Indenrigs- og boligministeren.]

i så lang tid i den kommune, hvori man skal stemme — og det skal være den kommune, hvori man har sit egentlige ophold og sit, som det kan synes, fremtidige ophold —, at man kan have nogenlunde overblik over, hvad det er for en kommune, og hvordan dens struktur er. Jeg tillægger den opfattelse en væsentlig betydning, at vælgeren er et fornuftsmenneske, og han skal som fornuftsmenneske placeres sådan, at han er i stand til at bruge sin fornuft, d. v. s. han skal have boet i kommunen i så lang tid, at han i hvert fald med en begavelse som det ærede medlem hr. Holger Eriksens vil være i stand til at vide, hvad det drejer sig om. Jeg er altså også af den opfattelse, at hvis han er flyttet, men ikke har opholdt sig i kommunen i så lang tid, at han har kunnet få hele dette fundament for sin intelligens, som jeg her har talt om, må han finde sig i, at han ikke, som det ærede medlem hr. Holger Eriksen har foreslået, kan vende tilbage på valgdagen til fraflytningskommunen og stemme dér, for at han dog skal have et sted at stemme. Jeg synes, man mere og mere er ved at anlægge det synspunkt, at vælgerne er partierne, og det, det gælder om, er at sikre partierne, at de får de vælgere, som kunne tænkes at ville stemme på dem, ganske uanset hvad det er de skal stemme til. I kommunal henseende er i alt fald, forekommer det mig, det, de ærede forslagsstillere her har foreslået, ikke acceptabelt.

Jeg kan heller ikke iøvrigt tiltræde disse ejendommelige betragtninger, hvorefter kommunalpolitik, således som det ærede medlem hr. Holger Eriksen sagde det, landet over, i den store som i den fjerntliggende landkommune, er delt op efter politiske retningslinier: en socialdemokrat stemmer socialdemokratisk, enten han bor i den ene eller den anden kommune, på samme måde som en venstremand stemmer venstre, ligegyldigt hvor han bor. Er det nu ikke for lidt visdom at tillægge vælgerne? Det kunne dog godt være, at de kunne træffe en afgørelse, der ikke falder sammen med deres politiske partis ved kommunevalg eller ved rigsdagsvalg. I hvert fald ved jeg, at den opfattelse, det ærede medlem hr. Holger Eriksen her har lagt for dagen, ikke holder stik i praksis. Vælgerne stemmer utvivlsomt ikke altid på samme parti ved de kommunale valg som ved valg til rigsdagen, selv ikke indenfor hovedstadens område.

Jeg må måske her nævne et eksempel, som er særligt nærliggende for mig at pege på, fordi jeg kender det nøje. Ved folketingsvalget i

1950 fik det konservative folkeparti i Frederiksberg kommune 44½ pct. af samtlige afgivne stemmer, men ved kommunevalget et lille halvt år i forvejen fik det konservative folkeparti 56,3 pct. af samtlige stemmer i kommunen. Her har man et fuldstændigt klart udtryk for, at der ikke stemmes på samme måde ved kommunevalg og ved rigsdagsvalg, således som det ærede medlem hr. Holger Eriksen vil påstå, og det er man i stand til at påvise fra valgafgørelse til valgafgørelse årene igennem, ikke blot i Frederiksberg, men i en række andre kommuner. Standpunkterne ved kommunevalgene til det lokale styre kan være et andet end standpunktet til rigsdagsvalgene.

Derfor kan jeg ikke nå til det samme resultat, som det ærede medlem er nået til, når han stiller et forslag, der går ud på, at de bopælsbetingelser, som vi har i den gældende lov, skal bortfalde.

Derimod kan jeg glæde de ærede forslagsstillere med, at jeg kan tiltræde, at flytninger umiddelbart forud for et kommunevalg, foretaget indenfor samme amtsråds-kreds, ikke bør betage den flyttende valgretten til vedkommende amtsråd. Jeg kan under alle omstændigheder love, at dette spørgsmål vil blive taget op af indenrigsministeriet, når tiden er inde til for alvor at se på, hvordan den kommunale valglov skal se ud ved næste kommunevalg.

Jeg kan også være enig i, at spørgsmålet om en fælles valglov for alle landets kommuner kan være en overvejelse værd, men jeg tror, at man iøvrigt af det, jeg her har sagt, vil kunne forstå, at jeg ikke kan anbefale, man på indeværende tidspunkt gennemfører det af forslagsstillerne forelagte lovforslag.

Vi bør efter min opfattelse afvente resultatet af den siddende forfatningskommissions arbejde. Vi når det jo nok. Det ærede medlem hr. Holger Eriksen kommer også nok til vejs ende, for vi skulle dog gerne have afsluttet arbejdet i forfatningskommissionen inden efteråret 1953, den termin, da vi skal beskæftige os for alvor med en kommunal valglov. Inden den tid skulle vi da gerne være nået til klarhed over, om der er en positiv indstilling til spørgsmålet om forfatningsændringer eller en negativ. Jeg føler mig med dette standpunkt i høj grad i overensstemmelse med de demokratiske principper, som almindeligvis har rådet ved forhandlinger om disse spørgsmål.

Jeg ser mig ikke i stand til at anbefale de af socialdemokratiet og kommunisterne fremsatte lovforslag til vedtagelse her i det høje ting.